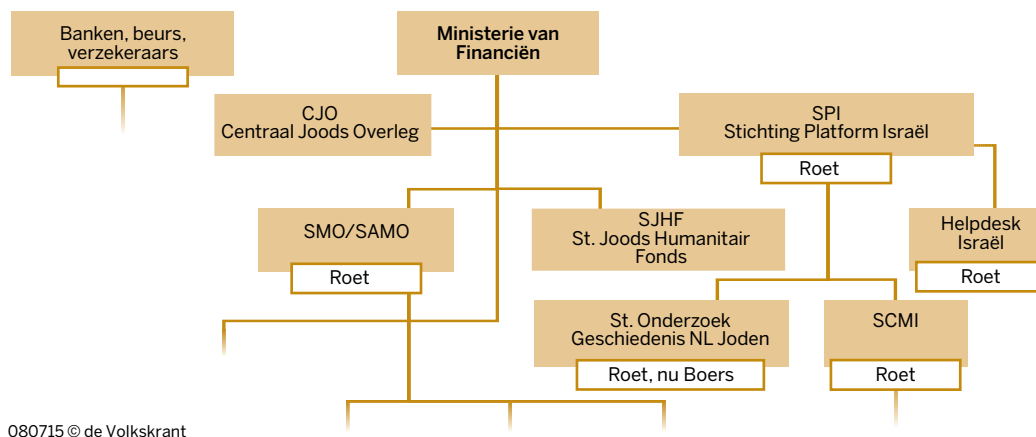

Ten eerste Malversaties met Maror-gelden?

Organogram Maror

Organisatie die herstelbetalingen van de overheid verdeelt (en de rol van Avraham Roet)

080715 © de Volkskrant

Maror-stichtingen

Een ondoorgrondelijk netwerk

VERVOLG VAN PAGINA 11

Weekblad – dat in april een eerste publicatie aan de kwestie wijdde – met een vervolg kwam. Hoofdredacteur Maurice Swirc noemde ‘transparantie rond de Maror-gelden van het allergegrootste belang’ maar botste, na een brief van Roets advocaat, over verdere publicaties met zijn bestuur – waarna Swirc vertrok.

Ook Fred Ensel, die in 2001 aandrang op forensisch onderzoek, heeft Roets aanpak ervaren. ‘Hij is honderd procent dominant, hij trekt aan alle touwtjes en is zeer intimiderend.’ Chaya Brasz: ‘Het gaat volgens mij vooral om het creëren van een riant levensstijl voor zichzelf en veel anderen die meegenoten. Hoge vergoedingen, heen en weer vliegen in businessclass en zo’.

Ook Boers, op dit moment Roets’ grootste luis in de pels, vertelt over ‘al die mensen die door Roet zijn gefêteerd met reises naar Nederland’. Boers (66) wordt in juni 2009 voorzitter van het Centrum voor Onderzoek naar de Geschiedenis der Nederlandse Joden waar Roet voorheen de scepter zwaaide. Het Centrum is een van de tien lid-organisaties van SPI. Afgevaardigd naar het SPI-bestuur stuit Boers eind 2012 op tal van onduidelijkheden in de boekhouding en vraagt om opheldering. Die krijgt hij niet. Ook inzage in bankafschriften en bonnetjes wordt hem geweigerd.

Boers wil onder meer weten waar de torenhoge ‘kosten’ van SPI uit bestonden, waarom SCMI aan SPI betaalde en waarom er veel geld is betaald aan meerdere aan Roet gelieerde bedrijven of stichtingen. ‘Zijn die soms speciaal opgericht om de gelden door te sluizen? Het hele stelsel rond de Maror-gelden is zo lek als een zeef.’ Boers staat niet alleen: ook de interne controlecommissie van de SPI wil opheldering. ‘Het is beslist

Nadat in 1999 en 2000 de overeenkomsten met overheid, banken en verzekeraars zijn gesloten, schieten de ‘Maror’-stichtingen en -organisaties als paddestoelen uit de grond. Allereerst de SIM (Stichting Individuele Maror-gelden) en de SMO (Stichting Maror-gelden Overheid), later herdoopt in SAMO (Stichting Afwikkeling Maror-gelden onder toezicht van de minister van Financiën. Verder verschijnen COM (Stichting Collectieve Maror-

gelden Nederland) en de Israëliische tegenhanger SCMI (Stichting Collectieve Maror-gelden Israël). De uitvoering wordt uitbesteed aan het Bureau Maror-gelden, ondersteund door KPMG. Dan wordt nog de SJHF (Stichting Joods Humanitair Fonds) opgericht en verschijnen er ‘claimstichtingen’: SIBS (Stichting Individuele Bankaanspraken Sjoa), SIES (Stichting Individuele Effectenaanspraken Sjoa) en SIVS (Stichting Individuele Verzekeraarsaanspraken Sjoa). Het geheel vormt een ondoorgrondelijk netwerk van orga-

nisaties met uiteenlopende taken, bevoegdheden en geldstromen. SPI-bestuurslid Roet, zo blijkt uit jaarstukken, oprichtingsaktes en Kamer van Koophandel-registers, is in verschillende periodes en verschillende (bestuurs)functies tevens verbonden aan SAMO/SAMO, SIM, SIES en de door hemzelf opgerichte SCMI. Die stichting, belast met de verdeling van het geld in Israël, wordt ingeschreven op Roets woonadres in Amsterdam. Roets laatst bekende functie is bestuurslid bij SAMO tot augustus 2013.

ministerie. De aanwezigen, zo blijkt uit de notulen, ‘zijn het erover eens dat gegeven de huidige stand van zaken het niet mogelijk is om signalen over eventuele misstanden bij de verdeling van gelden te negeren’.

Van de SPI valt weinig te verwachten, getuige de bestuursverklaring die de stichting op 11 mei uitbrengt: ‘Er is geen fraude gepleegd en er is geen enkele aanleiding om het onderzoek voort te zetten.’ De controlecommissie moet weg, vindt het SPI-bestuur.

Het ministerie van Financiën heeft inmiddels SAMO, SPI, CJO, Avraham Roet en voormalig SAMO-bestuurslid Jacques Richter, alsmede Boers en de – inmiddels opgedoekte – controlecommissie uitgenodigd om te komen overleggen over de noodzaak van een nader onderzoek. Voor het overige heeft het ministerie ‘vooralsnog geen standpunt’, laat de woordvoester weten.

De SCMI, opgericht door Roet, is niet uitgenodigd voor het overleg. Volgens Avraham (‘Albert’) de Vries, SCMI-voorzitter sinds 2007, is zijn organisatie brandschoon. Althans, sinds zijn aantreden in 2007. Over de periode daarvoor heeft De Vries (76) ‘geen flauw idee’. Hij legt de bal nadrukkelijk bij SAMO: ‘Daar moeten al die vragen over de financiën worden neergelegd. Maar dat ligt gevoelig hè. Want daar zitten allemaal hele respectabele mensen in, leden van de Raad van State en zo. Zij hebben niet goed gecontroleerd en dus boter op hun hoofd. Dat er geld ging naar een rekening die Maror Researches 2 heet, dat stinkt natuurlijk als een gierput.’

Over Roet is hij dubbel. ‘De man heeft waanzinnig veel goeds gedaan. Hij heeft héél veel geld binnengehaald, hij gaat over lijken. Maar... hij heeft het daarna niet zo nauw genomen met de officiële regels hoe je met geld omgaat, laat ik het maar netjes formuleren.’

“
Het gaat volgens mij vooral om het creëren van een riant levensstijl voor zichzelf en veel anderen die meegenoten

geen privé-venedetta van Boers’, verzekert commissielid Alfi Fass. ‘Wij doen dit onderzoek samen.’

De argwaan wordt verder aangewakkerd als blijkt dat Roet zijn onkostenvergoeding als bestuurslid van SAMO (Stichting Afwikkeling Maror-gelden, de opvolger van SMO), zo’n tienduizend euro per jaar, vanaf 2010 krijgt overgemaakt naar een nieuw opgerichte eenmanszaak, Maror Researches Ltd 2. Volgens Roet gaat het om kosten voor secretariële ondersteuning en is dit met het ministerie van Financiën afgesproken.

Een onafhankelijk accountant, Asher Dekel, die in 2014 in opdracht van SPI naar de zaken kijkt, krijgt geen inzage in de onderliggende boekhouding en geen bevredigende verklaring voor de constructie die hij betitelt als ‘belangenverstrengeling’. Roet wil hem niet te woord staan en verwijst naar SAMO, blijkt uit het rapport in bezit van de Volkskrant.

De ledenvergadering van de SPI ziet

in december 2014 geen reden nader onderzoek te doen. SPI-voorzitter Henoah Wasjberg stelt dat Boers ‘maar naar de politie moet stappen als hij bewijzen heeft van fraude’. Doet hij dit niet, dan is hij ‘medeplichtig’, aldus de notulen.

Omdat de weg aan Israëliische zijde doodloopt, zoekt Boers hulp in Nederland. De vraag is: wie komt er in actie?

Het CJO (Centraal Joods Overleg) laat in april een ‘oriënterend onderzoek’ verrichten, meldt voorzitter Jaap Fransman. Volgens SAMO is het allemaal onnodig. ‘Geldverspilling om geruchten en insinuaties te ontzenuwen’, mailt de voorzitter, advocaat Arjeh Baumgarten. ‘Er is geen geld verdwenen.’

Uiteindelijk bemoeit ook het ministerie van Financiën zich er mee. SAMO valt statutair nog onder toezicht van de minister. Het ministerie wil al drie jaar dat SAMO wordt opgedoekt omdat de stichting klaar is met zijn werk, maar de opheffing wil niet vlotten.

Op 12 mei overlegt Fransman op het

De reactie van Avraham Roet

‘Beschuldigingen uitsluitend gebaseerd op valse geruchten’

Avraham Roet is meerdere keren om een reactie gevraagd. In maart mailt hij al ‘niets van onregelmatigheden te weten’. Op een aanbod voor een interview, telefonisch óf in Israël, reageert hij met een sommatie van zijn advocaat: Roets naam mag niet worden gepubliceerd.

Na inzage, op 17 juni, in het voorgenomen artikel eist Roet een week om te kunnen reageren. Enkele dagen later biedt hij aan alsnog naar Nederland te komen voor een ‘off the record gesprek’. Hij reist – volgens zijn advo-

Avraham Roet
Foto HH

caat – naar Nederland, maar zegt het gesprek enkele uren voor aanvang af. Een dag later stuurt Roet een vijftien pagina’s tellende brief met achtergrondinformatie. Die informatie is voor zover relevant in het stuk verwerkt. Roet wil zich verder beperken tot deze verklaring: ‘Roet, 87 jaar en overlevende van de Holocaust, heeft

zijn leven gedurende vele jaren gewijd aan de strijd voor de rechten van de Shoah-slachtoffers in Israël en in Nederland. Hij heeft zich twee jaar geleden volledig teruggetrokken en wordt nu onverwachts geconfronteerd met aantijgingen die betrekking hebben op gebeurtenissen van tien tot vijftien jaar geleden.

‘De heer Roet betreurt het dat hij ten onrechte en zonder enige onderbouwing wordt beschuldigd van onregelmatigheden bij de verdeling van de Maror-gelden. De beschuldigingen zijn af-

komstig van rancuneuze bronnen en zijn uitsluitend gebaseerd op valse geruchten, die niet worden onderbouwd ondanks herhaalde verzoeken van de betrokken organisaties en het ministerie van Financiën. ‘De betrokken organisaties SAMO en SPI hebben op basis van onderzoeken naar de geruchten geconcludeerd dat van enige onregelmatigheden niet is gebleken en dat er geen geld is verdwenen. Indien er wordt besloten tot een nader onderzoek dan zal de heer Roet daar volledig aan meewerken.’

